

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre 6 kor. — fl. Negyedévre 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Kormányválság küszöbén.

Vajmi kevesen vannak, akik azt hiszik, hogy Széll Kálmán be tudja foltozni a hálóját, mely belülről a katonai követelések zátonyába, amely már annyi kormányoknak vesztét okozta. Nyíltan persze ezt be nem vallják, de nem adnak neki sok időt, hogy Széll Kálmán lemondása publikussá váljék. S éppen ezért már is izgatottan találgatják, ki lesz az új miniszterelnök s milyen czéggel nyitja ki a boltot. Helyesebben mondva: milyenféle portékát fog árulni a czéggelre alatt?

Az állandó miniszterelnök-jelölt: *Khuen Héderváry* horvát bán, ismét ott settenkedik a háttérben, de mint legkevésbé komoly jelölt. Legjobbán előtérbe lépett *Lukács László* pénzügy-miniszter előkésége, akiről tudjuk, hogy már Bánffy Dezső miniszterelnöksége idején őt nevezte ő Felsőge a *kabinet gyöngyének* s azóta még mindig *gyöngy* maradt

Bécs szemében — mert hát kész az adósok zsirját kisajtolni az utolsó csepp vérig, csak hogy a hadügyi Molochot kielégítse. De erősen szoritják Lukács Lászlót Apponyi Albert gróf és Darányi Ignác is. Igaz, hogy Apponyi Albert gróf egy kissé vesztett Bécsben a szimpatikiából a *Kossuth Lajos születésnapján tanúsított magatartásával, amiért hogy nem topodta egyenesen lábbal a nemzet érzéseit.* De azért erősen dolgozik érdekében a befolyásos mágnás-világ. Darányi Ignác szerkerét pedig az agráriusok tartják, akik roppant örülnének, ha a földművelési miniszter állana a kormány élére.

Mindez nem is oly rövid idő alatt el fog dölni, mert Széll Kálmán napjai nagyon is meg vannak számlálva. Hogy kikből fog állani az új miniszterelnök kabinetje: arra nézve a tömérdek kombináció csak úgy rajzik a levegőben. Egyet megemlítek: azt, hogy a kombinációk egy egész új nevet is hoznak forgalomba bel-

ügyminiszternek: *Lukács György* békékesmegyei főispánt. Ő reá várna a közigazgatás reformjának nagy műve.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Csendes kezdet.

Csendesnek induló ülés a mai, bár nem minden érdekesség nélkül való. A szónokok közt második helyen van Pichler Győző, függetlenségi párti képviselő, ki nagy csomó jegyzeteire mutatva határozottan olyasvalamit tervez, hogy kibeszéli az ülést, helyesebben beszél félkettőig, a mikor — szerdai nap lévén ma, — az interpellációkra kerül a sor. Két interpelláció is van jelentve: Bartha Ödöné a kivándorlók sorsáról és Vrecsmarik Jánosé egy hajozási ügyről.

Gróf Apponyi Albert megnyitván az ülést, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszternek adta át a szót.

Báró Fejérváry beterjeszti jelentését a közös hadseregbeli önkéntesek 1901—902. évi vizsgájának eredményéről, az 1901 ben előforduló katonai öngyilkosságokról, valamint a közös hadseregből a honvédségbe átlépett tisztekről.

A bejelentések után rögtön következik a napirend: az **indemnitás.**

Szalay László az első szónok. Bizalmatlansággal van elteleve a kormány iránt és sorra veszi a bizalmatlanság okait. A mai kormány teljesen szemet hunyt az or-

A fűző és a hosszú ruha.

Irtá: **Adrien.**

Sokat irtak már a mostani női ruházat egészségtelen és czélszerűtlen volta s különösen két legnagyobb hibája: a fűző és a hosszú ruha ellen. — De eredményt, alig értek el eddig. S még pedig azért nem, mert mindeddig a reformruházat legnagyobb élénkségével kellett volna, de nem lehetett megküzdeni; a női hiúsággal.

Mert valljuk csak be hölgyeim, hiuk vagyunk valamennyien: fiatalok és nem fiatalok (ne mondjak öreget) szépek és nem szépek (pardon!) — ha talán nem is egyenlő mértékben. — S ugyan melyik nő vállalkoznék arra, hogy mindig bokán felül érő ruhában és fűző meg halsont nélküli derekban, vagy hogy az egészség követelményeinek teljesen megfeleljen, amire ruhában járjon, még akkor is, ha nem muszáj. Igen, ha mindegyik úgy tenne, ha az volna a divat, de hogy ő kezdje, nem, ezt nem teszi meg egyik sem!

A mint már említettem, a hiúság ezt

nem engedi. Nos, győzzük le tehát a hiúságot ön-ön magával a hiúsággal.

Szerintem az lenne a legczélszerűbb, a nőnek minden körülmények között megfelelő s a mostani ruházattól még sem nagyon különböző, (mert a végleteket különösen eleinte, okvetlenül kerülni kell) ruha, a mely nem érne egészen a bokáig s a földtől 15 cmnyi távolságra volna. Középmagasságu természet s angol sarku czipót számítva. Hiszen most is, esős időben, akár hány leány meg asszony felemeli ilyen magosra a ruháját. Vannak aztán megint hölgyek, kik ebben rettentő illetlenséget látnak s inkább a sárban hurezolják végig az utcán a ruhájukat, hogy sem kitégyek magukat annak, hogy valaki meglássa a czipójuk szarát. Pedig ők is felemelik a ruhájukat az egyik oldalon, annyira és legfőképp azért is, hogy a selyem alsószoknyájuk csipkáját meglássa mindenki s a másik oldalukon seperik a port.

Noss, hozzuk be tehát éppen a czipók divatját.

Mert most, igaz minden elegáns nő ad arra, hogy a czipóje csinos legyen, de

luxust, igazi divatot csak nagyon kevés nő üz a czipóval. Már most, ha a divatlapokban mindig megjelenne egy néhány rövidebb ruha, persze csak lassanként érve el az általam megjelölt mértéket s ezekhez a ruhákhoz mindig czipó-divatképeket s leírásokat közölne, mindenki nagyobb gondot fordítana, miután akkor már inkább látzanék a czipókra. A divathölgyek pedig igen hamar felkarolnák ezt az újdonságot, mint minden a hiúságoknak tápot, foglalkozást adó eszközt s alkalmat.

És fogadni mernék, nem telnék bele egy fél év és valamennyien rövid ruhában járnánk.

Csak az a baj, hogy most megint a magas sarku czipók divatját éljük s így valószínű, hogy megint ebben esnének tulságba, a lábat kisebbnek akarván feltüntetni s hogy ezt megakadályozhassuk, mindjárt most eleinte kellene az angol sarok mellett állást foglalni.

De térjünk át a fűzőre.

Itt már a hiúsággal nem érünk el semmit, mert mostani izlésünk annyira hozzászokott a fűző által megkarcsusított

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

Debreczen, Piacz-utca 47. sz.

Rendkívüli olcsó árban lesznek elárusítva: **Női és leány felöltők valódi szőrme boák** Karmantyuk (muffok) **szőrme kalapok sport sapkák, gyapju és selyem blouzek, zsuponok.**

Óriási nagy választék!

szág igazi szükségletei előtt. A nyomorúságot nem látva, újabb pénz és veradót követel tőle. Az ország lakosságának minden rétege az inséggel küzd és a kormány mégis súlyosítani akarja a terheket. A kormányban nincs annyi erkölcsi erzés, annyi bátorság, hogy megmondja mindenütt, hogy a magyar nép újabb áldozatra már képtelen. A kormány nem meri megmondani azt, hogy ha az ország népe összehuzza magát, akkor a király se költsön pompára. Különösen nem úgy, hogy ez a pénz, a mit az udvartartásra kérnek, nem is marad az országban, hanem Bécsbe vándorol. A paktumot magára nézve kötelezőnek nem tartja. A kormány semmit sem tesz a gazdasági önállóság előkészítésére, mert írójuk a gondolatától is. A szóló olyan kerületet képvisel, melyben Rakóczy emléke él és háza ma is áll. Ebbe a kerületben született, nevékedett, természetes tehát, hogy mint szabadságszerető ember, ennek a kormányának nem szavazhat meg egy fillért sem. (Helyeslés a baloldalon)

A hadakozó Pichler.

Pichler Győző: Elsősorban ama vádakkal akar szembeszállni, mikkel Rakovszky fordul a függetlenségi párt ellen, majd Nagy Ferencz beszédére óhajt reflektálni, szólni készül a paktum ügyéről és végül akar rátérni azokra a nagy politikai kérdésekre, melyek most az egész nemzetet izgalomban tartják. Rakovszky beszédével polemizál először Pichler. A paktum ügyében mint korona tanu jelentkezik Széll Kálmán mellett Rakovszky. Ez a tanuskodás azonban nem vonatkozhatik közvetlen tapasztalatokra, mert Rakovszky nem tudhatja, mit tárgyalt a miniszterelnök a függetlenségi párt embereivel, mert hiszen ő nem volt ott. Rakovszky felé fordulva kérdi a szóló tőle ezután: Van-e tudomása arról, hogy mi volt Széll Kálmán miniszterelnökségének anyagi föltetele? Az: hogy az önálló vámterületet expressis verbis nem veszi törvénybe.

Széll Kálmán: ez is mese.

Pichler: Be fogom bizonyítani

Rakovszky beszéde jellemzi legjobban azt az óriási irt, mely a függetlenségi és a néppárt közt tátong s melyet politikailag áthidalni nem lehet.

Pichler ezután Nagy Ferencz beszédére tér át, de szavainak éle Széll Kálmán ellen fordul, ki idegesen s szinte ingerülten vág vissza Pichlernek.

termetekhez, hogy úgy a nők mint a férfiak mindig szebbnek fogják tartani ugyanazon női alakot egy testhezálló halcsontos angol derékban, mint egy a természet körvoalait elfedő empir-ruhában, vagy felül-alól egyenlő bő kabátban.

It csak a jó példa segít.

Még pedig szerintem az orvosok vannak hivatva ezt megadni.

Nézzük csak az orvosok nejeit s leányait.

Hol találunk csak egyet is közöttük, ki ne viselne fűzőt s ne oltózkodnék minden tekintetben ép oly czélszerűtlenül, mint a többi nő.

Az orvosok folyton beszélnek és írnak a fűző meg a derékon megkötött szoknya ellen, de nem követelik meg tanácsaik megtartását még családtagjaiktól sem.

Pedig hát, — így gondolkodik és nagyon következetesen, minden nő — ha igazán olyan egészségtelen volna s annyi beteges elváltozást okozna a testbe az a miéder, akkor csak nem engednék meg az orvosok, hogy azok, kiket ők legjobban szeretnek, s kiknek életük felett, nem csak mint orvos,

— A ki haragszik, annak nincs igaza! — jegyzi meg csöndesen Makky.

Pichler pedig a paktumról szólva oda dörög Széll Kálmán felé: A paktumnak két oldala volt: egy kodifikált oldala és egy elhallgatott oldala. Az utóbbiról nem tudott semmit a pártunk. Ennek a kijelentésnek a kapcsán a Pichler beszéde valószínűleg párbeszéddé válik közte és a miniszterelnök között.

Széll Kálmán állandó refrénként hangoztatja egyre, hogy nem igaz.

Pichler pedig csak annál harciasabban folytatja. Vádolja a miniszterelnököt, hogy 1907 ig akarja megkötni a nemzet kezét, hogy ne is gondolhasson az önálló vámterületre. A nemzeti párt a paktum tárgyalásoknál, mint óhajt említette fel, hogy a kormány tagjai közt a nemzeti pártnak is egy tagja helyet foglaljon.

Szentiványi Árpád: Nem áll.

Rakovszky: Ugy van! Ez sem áll.

Pichler: A miniszterelnök pedig eme óhaj teljesítésére záros határidőt tűzött ki.

Széll Kálmán: Nem áll!

Pichler: Szentiványi képviselő ur vajjon most is azt kiáltja-e, hogy nem áll? (Szentiványi a fejét rázza.)

Pichler: A miniszterelnöknek csak egy mentsége van: az, hogy a sok színváltozást a bécsi kényszer okozta. Hogy pedig sürűn volt színváltozás, arra bő bizonyosság a mult.

Rakovszky: A multa nem ad a zsidó.

Pichler: Dr. Rakovszky ur még ad rája és fentartja a multbeli előjogokat és czimeket, a mikre meg én nem adok semmit.

Pichler folytatva beszédét, rátér arra, hogy ma nincs régi vámtarifánk, nincs szövetséges vámtarifánk és nincs önálló vámtarifánk. Ez a miniszterelnök hünye, a mi ugyancsak megbosszulhatja magát, ha most például Németország fel találja mondani a vámszerződést.

A wintahadtest.

Pichler beszédének legérdekesebb része volt az, melyben rátért a hadseregi állapotok ecsetelésére. Általános mozgást keltek ennek a kapcsán tett kijelentései. A hadsereg — mondja Pichler — nálunk csak az öngyilkosságnak telepe. Ime a przymisi 10. hadtest statisztikája: 1901-ben ennél az egyetlen hadtestnél

de mint férj és apa is joguk van, sőt kötelességek örködni — viseljük ezt a kintzó eszközt.

És igazuk van.

Kezdvék meg az orvosok a saját feleségeikkel s leányaikkal a női ruházat eme reformját. Tartanak nekik előadást az anatómiából.

Miután annyi fess és csinos doktorné van, kik majd fűző nélkül is fessek és csinosak lesznek és a férjüktől halottakat barátnőikkel is közölni fogják, mintegy megmagyarázva nekik, hogy miért is mondtak le tulajdonképen az annyira imádott fűzőről; — ha nem is rövid idő, de egy-két év lefolyása alatt, mégis csak eltűnik majd a föld színéről, akarom mondani a divat teréről ez az annyit szidott és másfelől annyit kitartással és ragaszkodással beczégetett tolettécsikk.

Csak attól félek, ha ennek a néhány sornak meg lenne a kivárat eredménye — hogy amenayi doktorné, mind megharagudnék rám.

az öngyilkos katonák száma 80
katonák által elkövetett öngyilkosságok esete 70
öngyilkos tisztek 12
megőrült közkatonák 40

Egy Rätzer nevű közlegény a rajta elkövetett súlyos testi sértés miatt elvesztette beszélő képességét. Megőrült 4 tisztt, lefokoztak 3 tisztt, büntetésből nyugdíjaztak 1 tisztt. Testi bántalmazás miatt megrokkant 13 katona, megszökött 40, súlyos börtönre ítéltek 725 katonát. Machinek főhadnagyot elfogták csalás, 1 katonatisztviselőt elítéltek csalás miatt, nagyobb lopások miatt elítéltek 3 katonát, súlyos börtönnel büntetett katonák kintzása miatt 43 katonát. Újságok ellen indított pörökben 43 pört vesztett a parancsnokság. (Nagy mozgás.)

Pichler beszéde után a bevezetésben jelzett két interpellációra került a sor s az ülés azzal véget ért

Egyház és iskola.

Dr. Jászi Viktor székfoglalója.

Dr. Jászi Viktor, a debreczeni jogakadémia új tanára, e hó 15-én, szombaton tartja székfoglalóját a főiskola disztermében. Jászi dr. jeles tudását mindenki ismeri s így bizonyosra vehető, hogy az ünnepest számba menő székfoglalón diszes közönség lesz jelen. Jászi dr. tanári esküjét a jövő heti egyházkerületi közgyűlésen teszi le.

Elnökválság a főiskolában.

A főiskola joghallgatóinak segítő egyesülete tegnap délután két órakor ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a Nagy Sándor joghallgató ellen indított fegyelmi ügy első momentumát meg nem történektek tekintik és a vizsgálat elrendelését kérő határozatukat visszavonják. — A főjegyző bejelentette ezután, hogy ifj. Ozory István elnök beadta a tisztségről való lemondását. Óriási zaj keletkezett e hirre; Ozorynak hívei nem akarták elfogadni a lemondást. Hangzottak el nyilatkozatok, melyek az akadémiai ifjuság fejlődésének és békéjének akadályát látják e lemondásban. A gyűlés végre úgy határozott, hogy nem fogadja el a lemondást és felkéri Ozory Istvánt mandátumának megtartására. A joghallgatók nagy része mindjárt föl is kérte erre a volt elnököt, a ki holnap fog felelni híveinek, hogy hajlandó-e elfogadni a másodsor is felajánlott tisztséget?

Katona emléke. Tegnap délután tartotta a Debreczeni Felső Kereskedelmi iskola „Önképző-köre“ a Katona József emlékére tartott rendkívüli gyűlését. A gyűlést Szathmáry J. III. évf. ifjusági elnök nyitotta meg s jellemezte a költőt. Utána Kertész Kálmán IV. évf. szavalta Darmy Viktornak „A küzdőhöz“ című költeményét hatásosan. Azután Klein B. II. évf. tartott felolvasást katona Józsefől Sikerült még Barán Károly II. évf. és Bihary Gábor II. évf. szavalata is. Végül dr. Szántó Sámuel vezető tanár szép szavakkal buzdította a tanulókat a költészet nagyjai iránt való szeretetre és köszönetet mondott a tanulóknak sikerült ünnepélyéért. Ezután az elnök a gyűlést bezárta

„Henneberg-selymek“

méterenként vám- és bórmentesen házhoz szállítva. — Minták postafordultával. Schweiczbán levélportó dupla.

fekete, fehér és színes 60 krtól 14.65 frtig méterenként, sima, sávos, koczkás, mintázott damaszt stb (circa 240 különféle minőség és 2000 különböző szín, dessin stb.

Menyasszonyi selymek . . . . . 65 krtól — 14 frt 65 krig.

Selyem-damasztok . . . . . 65 „ — 14 „ 65 „

Selyem-bastrubák, uszályos . . . . . 65 „ — 42 „ 75 „

Foulard-selymek nyomtatott . . . . . 60 „ — 3 „ 65 „

Bábi-selymek . . . . . 60 „ — 14 „ 65 „

Selyem-grenadinok . . . . . 80 „ — 7 „ 65 „

G HENNEBERG, selyem-gyáros, ZÜRICH

HIREK.

Éjjeli posta.

Konfliktus Széll és Fejérváry között.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A mi előrelátható volt, az bekövetkezett: konfliktus támadt Széll és Fejérváry között. Ez a faktum, a melyet a beavatottak már tudnak. A politikai világban ma már egyébről sem beszélnek, mint erről a konfliktusról, a mely konzekvenciáiban kiszámíthatlan és beláthatatlan. Az összehúzó természetéről különböző verziók keringenek.

Az az egy bizonyos, hogy tegnap a mentelmi bizottság ülése után, a mikor a bizottság a Nessi ügyben döntött, heves összeszólalkozás volt a két miniszter közt. Az egyik verzió szerint Fejérváry szóba hozta, hogy a bizottsági tagok közt, a kik a mellett szavaztak, hogy a Nessi-ügyben mentelmi sértés forog fenn, szabadelvű párti képviselők is voltak. Ebből nyilvánvalóan az következik, hogy a kormánypártban is vannak (és pedig nagy számban) olyan képviselők, a kik tényleg szabadon gondolkoznak és nem bajlandók meggyőződésüket a pártfegyelemnek alárendelni.

Az „egy oszthatatlan kormánypárt” is oszthatóvá lett. A gondolkodás és meggyőződés szabadságának eszméje hódít már a szabadelvű pártban. Az persze kényelmetlen és a legnagyobb mértékben kellemetlen Fejérvárynak, különösen most, a mikor fölvonuló felében vannak a katonai javaslatok. Nézete szerint ha valaha szükség volt pártfegyelemre, úgy most van arra szükség. Semmi szüksége a pártnak olyan elemekre, a melyek nemzeti és gazdasági érdekeket előbbre tesznek a pártfegyelemnél. Azt akarta, hogy legalább a kormánypárt szavazza meg vakon és szó nélkül azt, a mit a kormány akar. S noha ebben megegyezik vele Széll Kálmán és neki is fölöttébb kellemetlen a kormánypártban nyilvánuló ellenzéki szellem, mégis a taktikára vonatkozólag támadt nagy konfliktus a kormányelnök és a honvédelmi miniszter között.

Fejérváry a fegyelemnek oly eszközökkel való megerősítését követelte, melyeket Széll Kálmán alkalmazni nem akar, vagy nem mer. Ez volt az oka, hogy jelentékeny és lényeges eltérés van köztük.

× **A szerelem áldozata.** (Éjjeli express tudósítás.) Hutira József, a Ganzgyár hivatalnokja szerelmes volt a gyár egyik igazgatójának feltűnő szépségű leányába. Ez utóbbi viszonzta is a fiatal ember szerelmét, de a leány apja mit sem akart tudni a házasságról. Hutira e miatt anyira elkeseredett, hogy elhatározta, hogy megvált az élettől. Tervét végre is hajtotta és Margit-körut 45. számú lakásán mellbe lötte magát. A súlyosan sérült szerelme most egyik budai kórházban ápolják. Érde-

kes, hogy Hutirát a kórházban maga az igazgató is meglátogatta, a ki megtagadta tőle leánya kezét.

× **Waldeck-Rousseau új állása.** (Éjjeli express tudósítás.) Waldeck Rousseau volt francia miniszterelnök, miután állásától megvált, ismét az lett, ami azelőtt volt, tudniillik folytatja az ügyvédi praxist. — Waldeck Rousseau a párisi ügyvédi karnak egyik kiváló tagja, a ki már nem egy híres pörben szerepelt. Mint Párisból jelentik, Waldeck-Rousseau most egy kitűnő javadalmazásu mellékfoglalkozást is kapott. Ugyanis a new-yorki „Equitable” életbiztosító társaság kinevezte őt európai ügyészévé 100,000 frank évi fizetéssel.

VIDÉK.

Halál a kis Kohn miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Gyászos végű tréfáról értesít balatonfüredi tudósítónk.

Egy német kuplé révén nagy népszerűsége tett szert a kis Kohn, mindenütt csak az ismeretes refrént dalolták az emberek: Nem látta a kis Kohnt? Sőt egy kis ólomterzalakot is gyártottak, amely a nagyfülü, görbe lábú kis Kohnt ábrázolja. B.-Füredre is eljutott a kis Kohn híre s itt is azt kérdezte mindenki: Nem látta a kis Kohnt?

Fenyves Jakab b.-füredi kereskedő is vett ilyen kis ólomfigurát s otthon megmutatta a feleségének, aztán oda dobta két éves kis leányának, hadd játszik vele.

A kis leány természetesen szájába vette és véletlenül elnyelte a kis Kohnt ábrázoló ólomdarabot. Ez még csak tréfaszámba menne, de a kis gyermek csakhamar rosszul lett a kis Kohntól s bár a b.-füredi orvos mindent elkövetett, a kis Kohnt nem tudta a gyermek gyomrából előkeríteni.

A kétségbeesett szülők felvitték vesélyesen megbetegedett gyermeküket Budapestre, hogy operáció útján távolítsák el a betehetség okát, az ólomból faragott kis Kohnt.

Mint értesülünk, a gyermek gyöngesége miatt az operáció nem sikerült s a szegény kis leány a kis Kohn miatt tegnap kiszenvedett.

B.-Füreden az eset miatt nagy az izgatottság s a vigyázatlan apa ellen a csendőrség megindította a vizsgálatot.

Derecskei küldöttség a miniszterelnökél. Derecskéről tegnap délelőtt Telegdy József vezetésével mellett nagy küldöttség járt Széll Kálmán kormányelnökénél, Lukács László pénzügyi és Plósz Sándor igazságügyminiszternél. A küldöttség kérelme az volt, hogy a kormány a derecskei járásbíróval mellett telekkönyvi hivatalt szerveztessen s hogy Derecsken adóhivatal létesíttessék. A kormányelnök is, a két miniszter is szívesen látta a küldöttséget s megígérte a kérelem tanulmányozását.

Tűz Sámsonban. Sichermann Jakab hajdusámsoni földbirtokosnak kétszáz szekerre való szalmája és törekje égett le a héten. A kár több ezer korona. Az eléget takarmányok biztosítva voltak.

Gyermekek harca. A dorogi csendőrség ad hírt arról, hogy Kocsáncsi Annának fogadott fiát, a kilencz éves Papp Lászlót pajtása, Lugosi László egy kővel

ugy főbevágta, hogy a gyerek két hét óta betegen fekszik. A tizenöt éves Lugosi azal indokolja tettét, hogy kis cimborája gunyolta és szidta őt. E védekezés daczára feljelentették a hajduböszörményi járásbírósnak.

Kassárosnők alkonya. Kassán, ebben a vidám mulató városban szomorú napokat élnek a kávéházi pénztárak nimfái. Életbe lépett a szigorú városi szabályrendelet arról, hogy pinczérnők és kassárosnők nem mulatozhatnak a vendégekkel. A kassárosnők azonban nem tudnak belenyugodni a tilalomba és fityyget hányva a rendeletnek, lumpoltak a vendégekkel. A rendőrség azonban nem tréfált az egyszer és hat kassárosnőt kiutasított Kassáról a lumpolási tilalom áthágása miatt.

A szervező bizottság ülése.

A bizottság befejezte működését

Debreczen, nov. 13.

A szervező bizottság tegnap dultrán Puky Gyula főispán elnöklésével utolsó ülést tartott s munkálatait egyelőre befejezte. Ennek a gyors határozatnak eredménye az volt, hogy a tisztújítás immár gyors léptekkel közeledik s a szervezés munkáját nem találhatja megoldás nélkül. A tegnapi eleven hangú, itt-ott zajos bizottsági ülés belátta ezt s egy gyors határozattal segített a megoldáson.

Puky Gyula főispán este hat órakor, a három ciklusos gyűlés végén hirdette ki a bizottság ultimátumát, a mely a következő:

Mint hogy a szervezeti szabályzatnak radikális átdolgozása huzamos időt venne igénybe és most a tisztújítást az elhúzó bizottsági ülések miatt csak igen későn lehetne megejteni, a szervezés munkáját egyelőre befejezik. Az eddigi megállapodások a tisztújítás vezérfonalául fognak szolgálni.

A most üresen álló állások az 1902. decemberi tisztújításon nem töltetnek be, kivéve az adópénztárnoki állást, a mely elhalálozás miatt áll üresen. A kulturatanácsnok ügyosztályát a főjegyző veszi át s marad mint most van öt tanácsnok. A tanácsi szervezés által ajánlott állások ez idő szerint nem jönnek figyelembe, egyiket sem töltik be.

A főispán pedig ígéretet tett, hogy az ő kinevezésének hatásköre alá tartozó rendőrfogalmazói állást szintén nem tölti be.

Összefoglalván most már a szervezés eddigi munkáját, megállapíthatjuk, hogy jelentékeny személyi megtakarításokkal állunk szemben. A be nem töltendő állások a házi pénztár vállairól jelentékeny terhet vesznek le, a melyet a város közönsége mindenestre örömmel fog tudomásul venni.

A tisztújítási pályázatot Puky Gyula főispán e hó 20-ikáig fogja kiírni. A pályázati határidő 30 nap lesz, a pályázati kérvények tehát december 20-ikáig adandók be. A tisztújítási közgyűlés idejét a főispán a törvényhatósági bizottsággal egyetértőleg e hónap folyamán állapítja meg.

A szervezés mozgalmi tegnap tehát elcsendesültek, most már a tisztújítási izgalmak következnek. És hogy zajos hónap lesz, úgy a november, mint a december a városházán, azt nagyon jól fogja tudni mindenki, a ki átélt már egy ilyen restaurációs izgalmat.

Elsőrangú bevásárlási forrás fűszer, liszt és gyarmatárak nagy kereskedése

Lusztig és Bán

Debreczen, Simonffy-utca (Városi új héralota)

Új mazsola, füge, mandula és egyéb déligyümölcsök.

Új lenese, borsó, mák és egyéb fűszerek.

Minden szakmákba vágó cikkek, úgy nagyban, mint kicsinyben legolcsóbb árakban és kitűnő minőségben.

SZÍNHÁZ.

Zaza. A szertelenséget, a tulhajtott kar és vállmutogatásokat, az absolut dramai igazságtalanságot is be lehet vonni a valószínűség zománczával a egy kis prüderiával, ha egy ilyen szerep interpretálójá jó színész vagy színésznő. Hahnel Aranka, a ki tegnapi este Zazát játszotta el, fényes tanúbizonyságot tett művészi erjéről és tehetségéről. Ezt a szerepet — feleg sem igaz — sokszor lehetetlen szerepet tehetségének pazar pompájával bearanyozta. Érdessé, sokszor bájossá tette. — Azt a nagy, közvetlen sikert, a melyet aratott, teljes mértékben megérdemelte. — Toalettjei fényével is hódított. A többi szereplő Hahnellel együtt jól illeszkedett be a környezetbe. Egyszerű természetességgel játszott Krámer Jenő — közvetlenül Kleonovits György, Szabó Gyuliska egy kis gyerek szerepben végtelen sok kedvességgel, természetességgel nyerte meg az elismerést és sok-sok zúgó tapsot. Ebergényiné egy kis szerepben is megmutatta, hogy erős tehetség. Sebestyén, K. Hegyi Lili nemkülönben reá szolgáltak az elismerésre. (v. b.)

Több mint királynő. Vasárnap este ismételtén érdekes premier lesz színházunkban. A napoleoni időkben játszó Több mint királynő kerül színpadra. A darab főszerepét Hahnel Aranka fogja játszani, a ki ez alkalommal mutatkozik be nagyobb verses drámai szerepben.

A denevér. A nagyobb szabású daljátékok között kiválóan értékes helyet foglal el Strausz operettje, a Bőregér — vagy a mint a színházi iroda kommunikéje jelzi a Denevér. Három-négy főszerepe pompás, fényes operett szerep. Eisenstein, a melyet a mai reprizen Mezei Andor játszik, Rozalinda — Áldor Juliska, Franck — Krámer Jenő, egytől-egyig nagy parádés operett szerepek, a melyek feltétlenül inspirálnak minden művészt. A mai előadáson különben játszanak még Karacs Imre, K. Hegyi Lili, Felhő Rózsi, Virágháti.

Fromont és Rislér. Holnap ez a sok sikert megért francia dráma kerül színpadra és pedig a színházi iroda értesítése szerint előkelő szereposztásban. Játszani fognak a darabban Jeszenszkyne Csáder Irén, Menszáros Margit, Ebergényiné, Kleonovits és Palágyi Lajos.

Egy első vagy első emeleti páholyt keresek a „Denevér“ mai előadására. Egymalom-utca 8.

TUDOMÁSOK.

A haldokló kívánsága teljesül.

Debreczen, nov. 12.

A szerető szívekhez szólunk tegnap. Egy szegény leány végórát éli a kórházban. Látni akarta az édes anyját, a ki nem tudott annyit összekoldulni, hogy eljőjön haldokló gyermekéhez. — Felhívásunk nem maradt eredmény nélkül. Vannak még nemeslelkűek, érző szívek. A haldokló utolsó kívánsága teljesül. Számot ad róla az alább egész terjedelmében reprodukált levél:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapja mai számában „A haldokló utolsó kívánsága“ című felhívására a könyvületes szívek nemes megnyilatko-

zását oly nagy mértékben tapasztaltam, hogy kedves kötelességemnek tartom azt szegény haldokló betegünk nevében minden egyes idakozónak külön-külön szívem mélyéből megköszönni.

A szegény anya fájdalmának enyhítéséhez hozzá járultak a következők: Moltóságos Zalay ezredesné urnó 1 korona, dr. Szucs Miklósné, Sporni Gyuláné, Knoch Rudolfné, N. N. és X. Y. urnók 2—2 kor., Özv. Bulster Ágostonné urnó 2 kor. 60 fillér, Horváth Jánosné urnó 3 kor., Mariska 4 kor. dr. Oláh Miklósné urnó 1 kor., özv. Szabó Antalné urnó 1 kor., Bartha Andrásné urnó 1 kor. 60 fillér, Laczkó Mihályné, Halasi Zsuzsanna urnók és Kis Sarolta k. a. 1—1 kor., Spiegel Miklósné urnó gyűjtéménye 2 kor., N. N., Asztalos Józsefné urnó 60—60 fillér, Granicz Ilona k. a. 50 fillér, Kovács Imréné 40 fillér. Oláh Ferenczné, Grósz Sámuelné és Tóth Imréné 20—20 fillér. Weisz Vilmos ur 3 kor. Kondor Kálmán és Piacsek Károly urak 1—1 kor., Szabó Miklós és Gyapai András urak 30—30 fillér, Kemény János ur 60 fillér, Vánca György, Rácz Mihály, Sipos György, Nagy Lajos és Rankai urak 20—20 fillérel. Összesen 39 kor. 50 fillér, mely összeget ezzel nyilvánosan nyugtáztok. Ebből Kovács Jusztina édes anyjának uti költségre a mai nap reggelén expresssel küldöttem, a többi pénz idejövetele után átfogom neki adni, esetleg annak idején a beteg temetési költségéhez fogom pótolni.

A Tekintetes Szerkesztő Urnak

Debreczen, 1902. november 12.

tisztelője:

Visky Sándor,
kórházi gondnok.

Az esti órákban arról értesít bennünket a kórház gondnoksága, hogy az adakozások még mindig folynak s az újabbban érkezett adományok — a melyekről holnap szintén számot adunk — jóval felülmúlják a várakozást.

Dolgoznak a városházán. A novemberi városi közgyűlés gazdag tárgysorozatot erős és komoly munkával készítik elő a városházán. A tanácsi és bizottsági ülések után ma délután fél 3 órakor a jog- és pénzügyi bizottság tart Vecsey Imre elnöklésével ülést. Közgyűlési tárgyakat készítenek elő ezen a gyűlésen is, a melyre az elnökség ez uton is felhívja a közönség figyelmét.

Eztismennyegző. Szép és magasztos ünnepség folyt le tegnap Debreczenben. Pető Imre, a ki az államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél a segédhivatal főnöke, ünnepelte boldog házasságának negyedszázados jubileumát. A házaspár előbb a róm kath. templomba vonult, a hol dr. Wolofka Nándor vál. püspök-plébános áldotta meg frigyüket s mélyen megható beszéd után újból megeskette a boldogságtól könnyező házaspárt. A köztisztletnek örvendő hivatalnok családi ünnepélyén nagy számmal vettek részt barátai, hivatalnoktársai, kiterjedt ismeretsége köréből s minden oldalról őszinte szereteseikívánatokkal halmozták el.

Hentesek gyűlése. A debreczeni hentesek népes gyűlést tartottak tegnap az ipartestület kistanácstermében. A gyűlésen Tóth Kálmán jegyző elnökölt. Sorra vették az igazolt henteseket s ezek részére passzpar-tout-t állítottak ki, a vágóhid használatához. A gyűlés öt órakor végződött.

Állami tisztviselők szövetsége. Az állami tisztviselők f. hó 23 án vasárnap, d. u. 4 órakor általános nagy gyűlést tartanak Budapesten, a mely alkalommal megalakítják az állami tisztviselők országos szövetségét. A debrecz ni állami tisztviselők szövetségét is meghívta e gyűlésre a végrehajtó bizottság és az elnökség több tagja föl is megy a fővárosba. A kik a helyi szövetség tagjai közül csatlakozni akarnak, sziveskedjenek Kazinczy Gábor táblai bíró urnál, a helyi szövetség elnökénél jelentkezni.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara Szabó Kálmán elnöklésével ma délután fél 4 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlésen részt vesznek a hét vármegyére terjedő kamarának vidéki tanácsosai is. A gyűlés egyik legfontosabb tárgya lesz a kamara 1903-ik évi költségvetésének tárgyalása és azok a nagyfotosságu javaslatok, a melyek a magyar ipar pártolására vonatkoznak.

Az utadópénztár költségelőirányzata. Debreczen szab. kir. város közigazgatási bizottságának folyó évi október hó 6-án 414. sz. a. kelt határozata folytán az utadópénztár 1903—1904. évekre összeállított költségelőirányzata az 1890. évi I. t. cz. 22. § a értelmében mai naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére, a polgármesteri hivatalba kitétetik. Erről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy az az elirányuló észrevételeiket ugyancsak a polgármesteri hivatalhoz fentebb jelzett határidő alatt beadhatják. Debreczen 1902. november 11. Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester.

Városok a pézügyminiszter ellen. Érdekes átiratot küldött Győr városa Debreczen törvényhatóságához. Erélyes hangon szólal fel az átirat Lukács László pénzügyminiszter azon határozata ellen, hogy nem engedte meg Győr városának adó, illeték, bélyegmentes és óvadékképes kötvények kibocsátását. Az átiratban harczra szólítja föl Győr a törvényhatóságokat s a városok jogainak flagrns megsértését lája a határozatban. Győr átiratával egyik közelebbi ülésén már foglalkozni fog a városi tanács.

A ki más fejről lop kalapot. Nagyon érezte már Ducsay György csavargó szellős szalmakalapja, hogy elmúlt a szezon. A fagyos szellőktől nem képes megvédeni gazdája fejét. Tudta azt Ducsay is, éppen azért el is határozta, hogy hajtóvadást indít egy megfelelő kalap után, a mely az ő becses fejét a kemény fagyos időben is megvédhesse. Erre a cselre Juhász György gazdálkodó kalapját szemelte ki, a kinek a fejről le is kapta a kalapot és futásnak indult. Szerencsétlenségére az esetnek szemtanuja volt egy rendőr, a ki addig üldözte utcáról-utcára, míg el nem fogta. A rabló csavargót lezárták.

Tolvaj a padláson. Kellemetlen meglepetésben volt része Kiss János pályafelgyázó feleségének a napokban. A nagy mosást követő napon ugyanis felment a padlására, hogy néhány sürgősen szükséges fehérneműt a kitergetett ruhákból leakaszson. Milyen nagy volt azonban meglepetése, mikor látta, hogy fehérneműjének nagyrésze eltűnt a padlásról. Azonnal panaszt emelt a rendőrségnek, mely megindította a nyomó-

TOLNAI DÁNIEL czipő áruházában DEBRECZEN,

Főtér 49. szám, a főpostával szemben.

Órlási választékban megérkeztek az őszi és téli idejűre mindenféle női-, férfi- és gyermek czipők, Legjobb minőségű árak! Leszállított olcsó árak!

zást és a tettet rövidesen kézre kerítette egy mosóné személyében, a ki ugyan csak arra a padra teregetett ruhát. Az ellopott ruhákat Porcsin Ambrus rendőrpáncsnok a házmotózás alkalmával mindet előkerítette.

* A betörők vallomása. A tegnapi betörés ügyével foglalkozott egész nap a rendőrség. Végh Gyula, a ki személyesen vezeti a vizsgálatot, egyenkint bizonyította a síhederekre az utóbbi napokban elkövetett betöréseket. A betörők álhatatosan tagadtak, csak mikor az egyes lopott tárgyakat, melyeket édes anyjuk lakásán találtak meg, felmutatták előttük, törtek meg és ismerték be tettüket. Így sikerült rájuk bizonyítani, hogy Sesztina Lajos raktárába három izbe törtek be. Szaitól villamos felszerelést loptak. Ők rendezték a Csokonai-nyomdába és a színház ezukrázdájába, valamint a Látókép csárdánál és a nagyerdei villáknál előfordult betöréseket. Csupán a Dobieczy Sándor, Harstein és Hoffmann Józsefnél történt betöréseket nem ismerték el, mert tagadásukkal szemben a rendőrség bizonyítékok hiányában nem tudta vallomásra bírni a betörőket. Az előzetes vizsgálatot ma a rendőrség befejezi, ugyanakkor a tetteseket átadja a kir. ügyészségnek.

* A bortermelő szövetkezet szüretje. A debreczeni szőlő- és bortermelő szövetkezet 300 holdas nagy telepén még ma is tart a szüret. Hetek óta taposgatják, sajtolják az édes mustot az öblös kádakba, a kutyogós hasu hordókba. Ezen szüreti alkalmából, mint más években is, a szövetkezet igazgatósága a szüretelő munkásoknak szüreti ünnepet tart. Mint értesülünk: az idei szüreti ünnepet folyó hó 13-ikán, csütörtökön tartják meg és ezen érdekes ünnepélyre vendégek is hivatalosak.

* Ellopott tejes szekér. Szabó István fancsikai gazda kétségbeesetten panasolta el tegnap a csendőrségen az ő nagy szerencsétlenségét. Felesége, a ki tejet hord a városba, tegnapelőtt is bejött s a Homokkert egyik házában járt benn, amíg valaki felkapott tejeskanakkal telt talyigájára és elhajtotta azt. A tettes magas, parasztos öltözetű férfi volt. A talyigának ismertető jele, hogy zöldre van festve és kereksein sárhányók vannak. Az élje fogott lópej. A csendőrség erélyesen nyomozza a vakmerő tolvajt.

* A vidék és a külsőségek figyelmébe. A csendőrök pár nappal ezelőtt egész karaván cigányt tartóztattak le, kiknél rengeteg lopott holmi volt. A tolvajlott dolgok nagyjából fehérneműk és élelmiszerek, ott vannak a törvényszéken. A károsultak itt jelentkezzenek s vegyék át igazolt tulajdonukat.

* Elfogott tolvaj. Lopást követett el Bekó János bádogossegéd s megszökött. Nyiregyházáról, hol Neubaum Mór nevű gazdáját károsította meg, Debreczebe jött és itt akarta értékesíteni a lopott tárgyakat. Az árusítás, különösen az a mód, melylyel minden áron tul akart adni holmiján, feltűnt Dobos rendőrbiztosnak és igazolásra szólította. fel. Természetesen Bekó nem

tudta megmondani, hogy jutott az árusítandó tárgyakhoz és így letartóztatták. A Nyiregyházáról érkezett távirat aztán világot vetett Bekó viselkedésére, a ki később mindent beismer. Bekót tegnap este Nyiregyházára kísérték.

* Tegnap halottak. Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Palóczy János ev. ref. 72 éves szegényházi ápol. Szilágyi Mihályné ev. re. 39 éves.

* Jó tettért, jót ne várj. Egy estére kért szállást Kapitány István napszám Szabó Gábor Vendég-utczni lakostól, a kinek az udvarán a kövezetet javíttatta. Szabó megszánta a hajléktalan napszámot és az istállóban puha szénán vetett neki ágyat. Kapitány István azonban nem azon emberekből való, a kik hálások a jótettért; ellenkezőleg rutul visszaélt Szabó jószívűségével. Még a kora hajnali órákban felkelt, összeszedett minden lószerszámot és megszökött. A rendőrség keresi a hálátlan napszámot.

* Hol az ezüst óra? Bakó Istvának a vágóhid melletti lakásáról tegnap eltűnt az ezüst órája, mely fogásra akasztott kabátja zsebében volt. Bakó ismeri a tettet s alapos gyanuja alapján a csendőrség talán ma letartóztatja a tettet.

* Elfogott pénzhamisító. A közelmúltban emlékeztünk meg a debreczeni csendőrségnek egy jó fogásáról, melylyel egy pénzcsináló banda üzemeit leplezte le s egyszersmind elesipte a jeles társaság két tagját. A harmadik, ki tulajdonképen mestere volt az egész bandának, Szuhánszky Lajos megugrott. Kutattak utána s megtalálták Nagyváradon. A csendőrség táviratban kérte letartóztatását s Szuhánszky ur már féyes kísérettel utazik Debreczen felé.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, szaktársak és jó ismerősök, kik felejtethetetlen kis fiunk végtiszteségtételén megjelenni szivesek voltak s fájdalmunkat enyhítették, fogadják ez uton is hálás és mély köszönetünket Fuchs Imre és családja.

* Énekórák. Több oldalról történt felhívásnak engedve elhatároztam, hogy hetenkint két-három órán hajlandó vagyok előkelő család tagjának énekórákat adni. A szives megköszönések nevére a Debreczeni Újság kiadóhivatalához intézendők. Tisztelettel Simándy József, a debreczeni színház karmestere.

* A ki francziául óhajt társalogni, a ki perfekta akarja megtanulni e nyelvet, annak készséggel adok órákat, igen előnyös feltételek mellett. Szalay György, francia anyanyelvű ifju. Értekezhetni vele levélben (Homokkert-utca 107-ik szám) és személyesen is.

* Pénzkeleszőket jelzálagra személyhitekre, hivatalnokok, nyugdíjasok részére. Tőketörlesztéses kölcsönöket 15-50 évre a legolcsóbb kamatra gyorsan kieszközöl Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó-utca 12. — 23 nagy pénzintézettel létesített összeköttetése módot és reményt nyújt a felvett kölcsön-ügyek feltétlen elintézéséhez.

* Közelgő karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmára felhívjuk a n. é. közönséget, hogy nagyított képekre, a már megtett sok megrendelés miatt, idejében, azaz decz. hó 1-ig intézkedjék szives megrendelését eszközölni. Tisztelettel: Gondy és Egey fényírdája Debreczen, Szent Anna-utca 5. szám.

* Jó meleg gyermek női és férfi alsó ruhák: harisnyák, téli keztyük olcsón beszerezhetők Bartha Kálmán főtéri üzletében városház-épület.

* Csoda-asztal. Kossuth-utca 19. szám alatt, a színházzal szemben, az Angol királynő szálloda mellett, egy kis nemzeti színű zászló jelzi és reggel 7 órától este 10 óráig látható a világ és a XX. század legmeglepőbb találmánya, egy Magyarországon szabadalmazott és több államban, valamint Amerikában szabadalomra bejelentett **csoda asztal**, mely azért oly csodálatos, mert mind a mellett, hogy egy rendes íróasztalnál nem nagyobb, mégis *egy épész lakásberendezést tartalmaz.* A n. é. közönség becses pártfogását kéri a feltaláló.

* Széchenyi szálloda és kávéház Debreczen, Petőfi-tér (Telegdi-féle), lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

TÁVIRATOK.

A király beteg.

Budapest, november 12. Bécsből jelentik, hogy a királyt pár nap óta rheumatikus bántalmak gyötrik. A holnapi kihallgatás természetesen e miatt elmarad.

A pozsonyi gyermekgyilkos.

Pozsony, november 12. A pozsonyi törvényszék ma egy Rusznák János nevű elvetemült csavargó felett ítélkezett, ki egy hat éves fiúcskát a pozsonyi erdőben bestiális kegyetlenséggel meggyilkolt. Rusznákot 15 évi fegyházra ítélték, enyhítő körülménynek vevén azt, hogy a gyilkos öröklött gyengelműségben szenved.

„Ne bántsd anyámat!”

Budapest, november 12. Bécsből szenzációs, mélyen megdöbbentő eset hírére hozza a táviró. Schlachner műépítész leányának esküvőjére készülődtek. A vőlegény egy Schusster nevű tanító volt, a kinek egyszerű, szegény édesanyja is ott volt a fényes társaságban. A diszes nászsereg tagjai gunyos megjegyzéseket tettek az egyszerű aszszonyra s ezt tette a menyasszony is. Mikor a szép menyasszonyra ráadta fehér ruháját, ő is sértő megjegyzéseket tett a vőlegény anyjára.

— Ne bántsd anyámat — kérlette a vőlegény menyasszonyát.

A menyasszony azonban folytatta sértő megjegyzéseit, mire a vőlegény a menyasszony szemeláttára agyon lőtte magát s nyomban meghalt.

Az olasz-török konfliktus.

Konstan'inopuly, november 12. A szultán tegnap hosszabb magán kihallgatáson fogadta az olasz nagy követet. Azt hiszik hogy a konfliktust sikerült elhárítani.

Borzalmas szerencsétlenség.

Budapest, november 12. A Stettin közelében levő Neró fürdőhelyen bor-

Karácsonyi bazár.

tricó, keztyű, sárczipő, gyermek kocsik, bóröndök és egyéb cikkek! Tisztelettel: ROSENBERG EMIL.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy **Piacz-utca 46. sz. alatt**

nagy karácsonyi bazárt rendeztem be, hol minden néven nevezhető cikkek a legolcsóbb áron beszerezhetők! óriási váaszték, gyermek játékok, tollsapkák,

zalmas szerencsétlenség történt tegnap, mely okaiban és következményeiben hasonló a new-yorki Madison Gardenben történt katasztrófához. Nerőben tegnap egy új gyógyházat avattak fel s ez alkalomból fenyves tűzijátékot is tartottak. A tűzijáték nézőterére roppant néptömeg seregett egybe, midőn egyszerre egy rosszul irányzott rakéta a felhalmozott tűzijátékszerek és lőpor közé esett. Rettenetes robbanás keletkezett s a szerte repülő rakéták, valamint a lőpor felrobbanása következtében három ember meghalt, tizenhárom halálosan megsebesült. Azok száma pedig, kik könnyebben sebesültek meg, több mint százra rug.

Tőzsde-jelentés.

Budapest, nov. 12. Készáruüzlet és Határidőüzlet javulása tartós irányzatú. Kötöttek: ápr. buza 7.45-46, ápr. rozs 6.47-48, áprilisi zab 6.30-31, tengeri 5.74-75.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Morfiummal megmérgezett ocsomó.

Gyermekhalál gondatlanságból.

— november 13.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap megint könyes szemeket láttunk a tárgyalóteremben. A bíraktól a tanukig, mindenkit meghatott az a dráma, melynek epilógusa ott játszódott le a bíróság előtt.

Kovács Gábor vámospércsi váltóörnek nagyon beteg volt a felesége 1899-ben. Három súlyos természetű kór gyötörte a szegény asszonyt, a kit dr. Popper Alajos debreczeni pályaorvos gyógykezelt. Egy ízben azonban dr. Kiss János vámospércsi orvos is volt a betegnél, akinek, mivel válságosra fordult az állapota, morfiumos porokat rendelt. Az asszony később még rosszabbul lett s akkor behozták a debreczeni kórházba. Kovácsné magával hozta 8 hetes kis gyermekét is, a kit testvéreinek, Bán Jánosnak, illetve az ő szállásadójának, Németi Józsefnének gondozására bízott. A gyermek ez időben gyöngékedett s a gondos anya meghagyta Németinének, hogy minden nap hozza be az apróságot hozzá a kórházba; ő majd táplálni fogja. Ha közben a gyermek nyugoskodik, akkor adjanak be neki egy késhegynyi abból a porból, melyet a gyermek ruhái közt megtalálnak.

A gyermek párnap múlva rosszul lett. Németiné akkor kikereste a port, melyet nemrég dr. Kiss rendelt csilapítóul Kovácsnénak és abból egy teljes adagot akart beadni a gyermeknek. Feloldotta a port egy kávé kanálban s beakarta tölteni a gyermek szájába, de ez csak negyedrészt itta ki a mérges folyadék. Ennyi is elég volt azonban az apró betegnek, a ki rövid idő múlva óriási kínok között meghalt morfiummérgezésben. Dr. Isoó és dr. Szentpály orvosok kétségtelenül megállapították ezt a mérgezést.

A vádirat szerint Kovácsné úgy utasította gyermeke gondozóját, hogy teljes adagot adjon be a kicsikének minden este. Elégé kínos jelenet volt mikor a szerencsétlen anya testvére, Bán János testvére ellen vallott Dr. Udvarhelyi kir. alügyész fentartotta vádját és gondatlanságból okozott emberölés vétségében kérte bűnösnek

kimondani a vádlottat. A védelmet dr. Farkas Ignác látta el. Hatásosan fejtegette védettjének szerencsétlenségét, lelkiállapotát és a jogi érvek gazdag tára között szerencsésen festette a nyomor apoteziséjét, melynek igazi példaképe ez a szegény, nagybeteg, szerencsétlen asszony.

A törvényszék felmentette a vádlott nőt. Az ügyész felebbezett.

§ A braganzai herceg váltója. (Távirat) Annak idején, a mikor a braganzai herceg még nem utazott Londonba, a neve különböző váltópörök és uzsorások kapcsán került itthon a törvényszéki rovat szenzációi közé. — Valami Varga Antal nevű uzsorást a braganzai herceg becsapása és a neve hamisítása miatt el is ítélték több évi fegyházra. Ezt a Varga Antalt, immár fegyencruhában láttuk ma ismét a büntető törvényszék tárgyalási termében. Pár év előtti az eset. B. egy 15.000 koronáról kiállított váltót adott át Vargának eszcomptálás végett. Varga járt is pénz után, de aztán kijelentette, hogy nem lehet a váltóra kölcsönt szerezni és eltépve a váltót, az aláírását odamutatva B.-nek. Mult az idő s az eltépettnek vélt váltót egy napon perelni kezdték. Kitűnt, hogy Varga Antal más váltót tépett össze, emezt pedig értékesítette. Ezért kellett ma felelnie a bíróság előtt.

§ Megszűnt csőd. A debreczeni kir. törvényszék még 1900-ban csődöt rendelt el Kövér Béla hajduböszörményi kereskedő ellen. A törvényszék tegnap közhírré tette, hogy e csődöt júniusi határozatából kifolyólag jogerős ítélettel megszüntette.

SZINLAP.

Ma, csütörtökön „B“ bérletben.

A DENEVÉR.

Operette 3 felvonásban.

Holnap, pénteken „C“ bérletben:

Ifjabb Froment és idősb Risler.

Dráma 5 felvonásban.

Az őszi és téli idényre megérkeztek összes csemege-rendelményeink.

Ajánljuk tehát tisztelt vevőinknek a legolcsóbb árak mellett kiváló minőségűnek elismert, friss fővésű prágai sódort és különböző faj hideg felvágottakat, páczolt, kocsonyázott és olajba rakott halakat, friss bécsi virslit.

Bel- és külföldi sajtok, tea-vaj és legjobb minőségű lipthói-turó. Magyar és francia pezsgők, nagy választék kiválóan finom asztali és peccsenye-borokban.

Teasütemények, legjobb orosz- és karaván-teák.

Mint ujdonságot ajánlunk eredeti töltésű angol rumokat, bel- és külföldi likőröket, stb.

Szíves pártfogást kérnek tisztelettel:

Geréby Fülöp utódai.

Tudósítás!

Zengevald Géza

rőfös- és rövidáru üzletéből

Helyben, a „Bika“ szállodával szemben.

Mivel az üzletemben levő

összes méteres aruimmal

u. m. Jó mosó Barchet, karton, zephir, atlasz-szaten batist, posztó szövet és gypju-della féllelkező üzletem helyszűke miatt a jövőben foglalkozni nem akarok, mindezen elsoroltakat a mai naptól kezdve

feltűnő

vagyis saját áramban

bocsátom a t. vevőközönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel:

Zengevald Géza

a Bika szállodával szemben.

Hirdetmény.

A városi szegényházi ápoltak részére 60 öltöny téli férfi ruha, 60 darab sapka és 150 darab szalmaszak beszerzése válván szükségessé, e végből újabb zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik, mivel az első versenytárgyalás kellő eredményre nem vezetett. A fentebb megjelölt cikkekre külön-külön és együttesen is lehet pályázni.

A zárt ajánlatok az anyagmintákkal és a felajánlott ár 5 százalékaának megfelelő bánatpénzzel együtt folyó évi nov. hó 10-én d. u. 5 óráig adandók be a katonai és illetőségi ügyosztály iktató hivatalába. (Városház, emelet, 18. sz. szoba.)

A beérkezett ajánlatok a fentebb megjelölt helyiségben nov. hó 20-án, d. e. 10 órakor nyilvánosan bontatnak fel. Elkészve, vagy hiányosan felszerelt, táviratilag feladott, vagy utóajánlatok figyelembe vételét nem fognak. A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy a tett ajánlatok között szabadon választhasson. A minták a katonai és illetőségi ügyosztálynál megtekinthetők.

A városi tanács.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású „MOLLITERGIN“ arc s kézbőr finomító szépítő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval fölülmulja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arcot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s poudert alá is igen használható. Mint bőrápoló szer páratlan. Egy üveg „MOLLITERGIN“ ára 1 korona.

Kitünő
ASZTALI BOROK érkeztek

Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésébe.
Szabó Gyula úr termése.
Ermelléki asztali vegyes 1 liter 35 kr.
Ermelléki rizling . . . . . 1 liter 40 kr.

Nagy raktár

Rumburgi, Hollandi, Inlandi, Czérna és Pamut vásznakból, Schroll féle Chiffonok, minden ár és szélességbe, szintartó Kanavász, Derékajtók, Madracz gradli, Paplanok, Ágy és Asztalterítők, Kávés terítékek.

Jutányos szabott árakon beszerezhetők:

Jánossy József és Trs.

— czégnél —
Piacz-utca, Főtőzsde mellett.

**Sertés kereskedők és
hizlálók figyelmébe.**

Van szerencsénk a t. sertés kereskedő és hizláló urakat értesíteni, hogy folyó hó 14-én a

szalámi gyártást

megkezdjük, felkérjük tehát azokat, a kik I-ma nehéz sertéshussal bírnak, hogy bármily mennyiségben eladás miatt hozzánk forduljanak.

Tisztelettel

Vidoni Testvérek és Társa,
szalámi gyárosok Debreczenben.

Kezességnyi kelengyék és ajándéktárgyak
nagy raktára

KASZANYITÉKY ÉRRE

Debreczen, Piacz-utca 57.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett Dilmár, Brüner és hazai gyártmányú asztali és függő

lámpákat

Astral-, Meteor-, Apolló-, Csoda-, nap-, villám-, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyazintén porcellán és angol fayange thea-, kávé-, moeca és mosdó, valamint mindennemű asztali, cognac és liqueurös üvegkészleteket, majolika, bronz és china ezüst

ajándékokat

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

Vendéglő és kávéházi teljes felszerelések.

Épületek és portale üvegezési vállalat.

Kékeretek minden nagyságban egyszerűen a legdrágábbig.

Most érkezett!

Kitünő minőségű

férfi- és női czipők

2 forint 20 krajczártól kezdve, **gyermek czipők, osztrak, posztó és sárczipők** 1 forinttól kezdve.

Meleg alsók nők és férfiak részére 60 krajczár. Férfi ingek, labravaiók 40 krajczártól.

Női Blousok, fűzők, gallér és kézelők, nyakkendők fél árban.

Szekely Jenő és társa,

Debreczen, Főtér 26. sz. Nagytőzsde mellett.

Kepes és Friedmann

Első debreczeni „Korona” áruháza

Simonffy-utca 1. sz. (városi bérház),
Ajánlja most érkezett meglepő újdonságokkal dusan felszerelt nagy raktárát bel és külföldi diszmutárgyakban, különlegességek és praktikus gyermek-játékszerekben. Minden versenyt kizáró olcsó árakban nagyban és kicsinyben. Nagy választék **férfi ingek, gallér és kézelőkben**, valamint **nyakkendőkben, férfi és női téli trikó ingek, nadrágok, keztük és harisnyákban Utazó bőröndök, gyermek kocsik 3 és 4 kerekű, Különféle illatszerek, parfüm szappanok stb.** a legjutányosabb árban kaphatók.

A n. é. közönség figyelmét kéri,
tisztelettel: **KEPES és FRIEDMANN.**

Szálloda átvétel.

Van szerencsém Debreczen szab. kir. város és vidéke közönségével tudatni, hogy a vasúti iudóházzal szemben, a Petőfi-téren lévő s eddig Telegdi néven ismert szállodát kávéházat s összes helyiségeit bérbe vettem.

A szállodát, kávéházat és éttermet egészen újonnan renováltattam s teljesen újonnan rendeztem. be s megnyitása napjától kezdve az ott követeit eddigi iránytól teljesen eltérőleg a legszolidabb alapon

Széchenyi szálloda és kávéház

czimen vezetem. Nagy gondom lesz rá, hogy a n. é. közönség pontos kiszolgálásban részesüljön; éttermemben kitünő és izletes ételek, tisztán kezelt italokról gondoskodtam; szállodám tiszta, izléses és kényelmes s mindenek felett mérsékelt áraival bizonyára keresett hely lesz a mélyen tisztelt utazó közönségnek.

Kitünő magyar konyha.

Magamat s új üzletemet ismételtén a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlom.
Tisztelettel:

Boros Mihály.

Őszi férfi öltönyök!

Jó chewiot öltöny	16 kor.
Kitünő kangarn öltöny	19 "
Valódi zsolnai öltöny különféle újdívatu színekben	27 "
Egész finom kangarn öltöny újdívatu oldalzebekkel	29-32 "
Különlegesség a legfinomabb francia kangarnból	36-40 "

Óriási választék téli kabátok lovagló nadrágok, háló kötösök stb mindennemű különlegességekben.

Külön mérték szerinti osztály.

Telefon 175. sz. Képes árjegyzéket bérmentve küldök. Telefon 175. sz.

Sok pénzt

takaríthat meg mindenki, — ha **férfi-, fiu- és gyermek ruha** szükségletét — jó izléséről és olcsóságáról hírneves

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb férfi-ruha áruházában a „Bika” szálloda mellett szerzi be, hol most az idény beálltával a legújabb divatu ruhák óriási választékban állanak a n. é. közönség b. megtekintésére. Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét

saját műhelyében

a legjobb helybeli magyar munkásokkal készítetteti, mégis a sok reclamra szoruló külföldi czégeket, kik összes áruikat külföldi gyárakból hozatják, úgy kitünő minőségre, mint feltünő olcsóságra nézve könnyen tulszárnyalja.

Áruházam készletéből bátor vagyok néhány cikket kiemelni

Fiu öltönyök!

13-tól — 17 éves növendékek részére.	
Jó viselő öltöny	11 kor.
Különféle jó chewiotból	14 "
Valódi zsolnai lodenből, többféle divatos színben	17-20 "
Finom őszi kangarnból	20-25 "

Gyermek ruhák!

3-tól — 12 éves gyermekek részére.	
Őszi kétsoros chewiot	6 kor.
Nagyon tartós loden	8 "
Valódi zsolnai loden és chewiotból	10-11 "
Különlegességek díszes kivitelben	10-14 "

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ujság elárusítóknak egyes fiúk felvételnek. Jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában.

Énekórák. Több oldalról történt felhívásnak engedve, elhatároztam, hogy hetenként két-három órán hajlandó vagyok előkelő család tagjának énekórákat adni. A szíves megkeresések nevére a Debreczeni Ujság kiadóhivatalához intézendők. Tisztelettel: Simády József, a debreczeni színház karmestere.

Rendkívüli elegáns butorozott szoba, kapu alatti bejárattal, földszinten olcsón kiadó. Szent Anna u. 5. sz.

Paszuly, borsó és mindenféle főzelék beszerezhető Fazekas Mártonnál. Hatvan u. 5. sz. Bignió ház.

Tanuló felvétetik Fazekas Kálmán festék és petróleum üzletébe. Hatvan-utca 4. szám.

„Piros Pipacs” levele van a kívánt helyen.

Jó tej esti kihordásra kerestetik, Csapó-utca 29. (Keresztépületben.)

Szép utcai kettősszoba butorozva kiadó. Péterfia 1. szám, emelet.

Szőlő töke gyökeres, fiatal 6 éves, fehér és fekete gohébakar és erdélyi 2000 drb 2 krajczárjával eladó. Értekezhetni a Tóczós kert I. járás, a csösznél.

Gyermektelen házaspár kerestetik házmesternék. Miklós-utca 21.

Egészen új világos háló szoba berendezés azonnal eladó. Vigkedvű Mihály-utca 15.

Konya László órák debreczen, Kossuth-utca Városi épület. Valódi sveiczi zsebórákat, láncokat fali inga órákat a leggyorsabbtól a legfinomabb minőségig. Mindennemű órák javítását gyorsan jutányos árak mellett. Régi arany és ezüst tárgyakat, vagy töredékeket egymagasabb árért béváltak vagy becserélek.

Boros Testvérek divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben tetőző legolcsóbb árakban. Maradékok féláron.

Telek-u. 7. és Kandia-u. 7. sz. házak kedvező feltételek mellett eladók. Értekezhetni Czegléd-u. 11.

Petróleum fiumei kristály tiszta, mely fehér fényénél és tartóságánál fogva föltul mul minden más gyártmányt és még sem drágább, mint aféle hirdett szagnélküli cizmen elnevezett galicjai petróleum. Kapható: Térei József utódánál, Hatvan-utca 13. szám, Hochfelder ház.

Legolcsóbb és legjobb kötött harisnyák Jäger alsó ingek és nadrágok téli kötött és bőrkesztyűk jutányosan beszerezhető Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, a Bika szálloda mellett

12 krajczár egyliter tisztánéző szagnélküli petróleum Deutsch Albert és fia fűszerkereskedésében. Hatvan-utca

Nemet nyelvtanár 30 krért tanít óránként. Meszena-u. 16.

Pemetefü cukor (Borsay-féle) 1 doboz 10 krajczár. Kapható: Borsay cukrázdába és Jóna és Jóna urak üzletében.

Tanuló jó házból felvétetik Fisch Testvérek üzletében.

Eladó két hold 318 ööl föld a hatházi utfélen. Értekezhetni: Bocskai-tér 3. szám.

Egy jó karban levő wertheim kaszsa megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Üzletvezető kerestetik 400 korona óvadékkal egy jóformalmu bormérésbe Czim a kiadóhivatalban.

Rákóczi-utcai 8. számú ház eladó. az on ódi és a szoboszlai ut melletti új osztás földjével, vagy a nélkül. Értekezhetni lehet Márton Gyula üzletében, a Bika szálloda mellett.

Szobaleánynak csakis jó modoru, intelligens leány kerestetik előkelő családhoz Nyiregyházára. Németül is tudók előnyben részesülnek. Értekezhetni Szt. Anna-u. 27. az emeleten.

Csinosan butorozott szoba előszobával egy butorozott szoba külön bejárattal kiadó. Hunyadi u. 17.

Vinczellert keresek. Egy józan életű vinczellercsalád állandó alkalmazást talál. Évi fizetés illetve a szőlőmunkákért 400 korona körüli keresmény és 100 koronának megfelelő lakás. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó bolthelyiségre a Hatvan-utca 53-ik számú házban egy utcai kis bolt, kenyér vagy lisztüzletnek kiadó s azonnal elfoglalható. Czim a kiadóhivatalban.

Egy kényelmesen berendezett utcai szoba első szobával kiadó. Péterfia-u. 1 sz. az emeleten.

Árverés Ozga Antal és neje Nyil-utca 140 számú háza 1902. November 26-án a kir. törvényszéknél bírói árverésen eladatik. Venni akaróknak bővebb felvilágosítást ad Dr. Tüdös János ügyvéd, a „Debreczeni Első Takarékpénztár” ügyésze.

Költözők figyelmébe:

Villanyos házi csengők felszerelését, villanyos házi csengők javítását, villanyos házi csengők évi jókarbani tartását, szakszerűen és olcsón jótállás mellett készít:

Rosenberg és Hammer

csengő villany műszerészek, varrógép és kerékpár raktár, Debreczen, Piac utca 2. szám a nagytöplom mellett.

Családi singer gép 32 ft.

szabadalmazott himző készülékkel.

Nagy javító műhely!

Az elősmert jó minőségű

női-ruha és costum szöveiteinkből

női-ruhák, costumok és felöltők készítését

saját varrótermünkben, a legújabb fagon szerint felvállaljuk

Bosznay J. és Társa,

divatruháza,

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Minden ruhát és bluzt vásárló veli havonként új kiadásban megjelenő divat füzetet kap.

Legszebb karácsonyi ajándék

egy élethű fénykép nagyítás, aquarell, vagy olajfestmény. Elvállalom régi kis képek után is művészies kivitelben.

Némethi József

fényképészeti és festészeti műterme, Debreczen, Piac u. 42.

1 méter 80. cm. széles tennis flanel 12 krajczár.

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

Végkiárúsítás.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy női divat, vászon és rövidáru üzletemet felosztattam s a raktáron levő árukat a beszerzési áránál is olcsóbban árusítom el — és pedig

Női ruhaszövet
Carton, bari-zt
Vaszon, Chiffon
Velez, flanel,
Posztó és haraszt kendő
Derékfűző (mieder)
továbbá

Női-, férfi- és gyermek tricó ruhák
Fiu- és leány ruhácskák
Női-, férfi- és gyermek fehérneműek
Gallérok, zsebkendők
Paplanok, esernyők
Függönyök, ágyszerítők
Mindenféle beléseműek.

Minden elfogadható áron.

Ezen olcsó bevásárlási alkalmat a t. vevő közönség b. figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel:

Kiss Lajos

Alföldi Takarékpénztár épület.

1 pár finom kézelő 20 kr., 1 ötrétű gallér 12 krajczár.